

Lluentors i somriures

He de confessar que feia molts anys que no llegia un Premi Sant Jordi de novel·la amb interès. *Confeti* es una novel·la que abasta l'arc d'una vida d'un músic, escrita amb un esperit bonhomiós, previsible, sense fer sang, narrant un home que es va fer a si mateix, que va descobrir el xou d'una orquestra, amb cantant jove, com un fabulós negoci en la postguerra a Nord-amèrica.

Hi ha persones que com Xavier Cugat que posseeixen un nas molt fi per entendre què vol la gent: és un músic que de seguida comprèn què vol el públic nord-americà: ballar, divertir-se i, després de la severitat de la Llei Seca, beure algunes copes en un hotel de luxe. És a dir: somiar, evadir-se, i sentir-se la nació més poderosa del món.

Confeti és narrada amb la veu mediatitzada d'un desconegut crític musical que també assaja d'aconterar el seu públic lector. Són els focs d'encenalls d'un home mediocre que escriu cròniques i fins i tot prova de fer una certa imitació del personatge. També hi surt la veu narrativa de l'Abbe Lane, però és una veu narrativa que s'assembla prou i massa a la del crític. En tot cas, els defectes són del crític, no pas del novel·lista.

El rovell de l'ou de la novel·la és que Cugat fou un mentider intencionat, un inventor de si mateix. Una mena de faedor de records inventats que li permeten crear un personatge públic per tal d'augmentar el caixet de la seua orquestra.

El narrador evoca una famí-

JORDI PUNTÍ S'HA SUBMERGIT DURANT MOLTS ANYS EN LA RECERCA DOCUMENTAL PER ESCRIURE EL PRIMER BIOPIC LITERARI DE XAVIER CUGAT

lia nombrosa originària de la Bisbal d'Empordà que emigra a Cuba a finals del segle XIX. Xavier Cugat, amb quinze anys, viatja a Nova York per tocar-hi el violí i triomfar com un músic virtuós i solitari.

De seguida ensuma els aires del temps i en una metamorfosi espectacular esdevé un director d'orquestra cèlebre, sovint amb una noia de formes volubles cantant cançons sentimentals arrançades per ell mateix.

En pic descobreix la gallina dels ous d'or repeteix l'esquema. Xavier Cugat és una màquina de fer dòlars adaptant les cançons cubanes que absorbeix pel seu ambient. El talent musical és semblant al seu talent per relacionar-se amb gent diversa, caure bé al seu públic i descobrir noies encantadores.

El novel·lista l'encerta en triar un punt de vista distanciat, ponderat, que no entra amb el ganivet a la boca per assassinar el músic amb tupè que es ven l'ànima al millor postor, sense remordiments ni sentit del ridícul.

Laltre assumpte per sucra-hi pa és l'educació sentimental del personatge emmotllat en els tòpics del mascle llatí, corcat de gelosia, possessiu i dominador, que sol concebre la dona com un trofeu de caça.

Al personatge Xavier Cugat tot se li perdona perquè en públic adopta el paper de l'home feliç, que sempre somriu, que fa xarbotar el públic ansiós d'onades d'emoció vibrants. Fet i fet, Cugat és un director d'orquestra i un mànager de si mateix, i fins i tot la seua vida privada es mou en els mateixos topants: és l'home vell que sedueix dones joves que cerquen entrar en el *show business*.

Ben garbellat, Jordi Puntí ha resolt molt dignament, amb l'olor de la suor del treball de documentació, el biopic de Xavier Cugat, l'emigrant d'or, de manera que el lector hi trobarà un virtuós entreteniment, l'atmosfera d'un temps i la narració d'un histrionisme lluent.